

STUDIEN ZUR TEXTGESCHICHTE

DER

BIBLIOTHEKE DES PATRIARCHEN PHOTIOS VON K/PEL

I. DER ALTE PINAX

VON

Dr. EDGAR MARTINI

PROFESSOR AN DER UNIVERSITÄT LEIPZIG,

EHRENDOCTOR DER UNIVERSITÄT ATHEN

UND EHRENMIGLIED DES ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

(*Ἀνατύπωσις ἐκ τῆς «Πεντηκονταετηρίδος» τοῦ Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου.*)

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΤΥΠΟΙΣ ΑΔΕΛΦΩΝ ΓΕΡΑΡΔΩΝ

—
1914

31

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

STUDIEN ZUR TEXTGESCHICHTE

DER

BIBLIOTHEKE DES PATRIARCHEN PHOTIOS VON K/PEL

I. DER ALTE PINAX

VON

Dr. EDGAR MARTINI

PROFESSOR AN DER UNIVERSITÄT LEIPZIG,

EHRENDOCTOR DER UNIVERSITÄT ATHEN

UND EHRENMIGLIED DES ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

(*Ἀνατύπωσις ἐκ τῆς «Πεντηκονταετηρίδος» τοῦ Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου.*)

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΤΥΠΟΙΣ ΑΔΕΛΦΩΝ ΓΕΡΑΡΔΩΝ

—
1914

STUDIEN ZUR TEXTGESCHICHTE

DER BIBLIOTHEKE DES PATRIARCHEN PHOTIOS VON KPEL

I. DER ALTE PINAX

Von

Dr. EDGAR MARTINI

(Professor an der Universität Leipzig).

Eine genaue Untersuchung der überkommenen Handschriften der «Bibliothek» des Patriarchen Photios*) hat zu dem Endergebnis geführt, dass nur zwei derselben als selbständige Vertreter der Überlieferung anzusehen sind: der Marcianus gr. 450 sc. X (A) und der Marcianus gr. 451 sc. XII (M). Alle jüngeren Manuscripte lassen sich teils direct teils indirect auf diese beiden Zeugen zurückführen und kommen daher für die Textesconstitution nicht weiter in Betracht. Eine Ausnahme macht nur der Parisinus 1266 sc. XIII (B) in dem Kurzen Stück p. 527 b 34 - 540 b 7 13 kk., wo er als Stelvertreter des in Zwischen defekt gewordenen Codex A fungiert.

Nach dem diese Tatsachen festgestellt sind, gilt es das Grundexemplar der Codices A M zu rekonstruieren und auf seine Beschaffenheit hin zu untersuchen. Aus ihm stammt alles, was die beiden Handschriften übereinstimmend bieten. Also

*) Vgl. *Martini*, Textgeschichte der «Bibliothek» des Patriarchen Photios von K/pel, I. Teil: Die Handschriften, Ausgaben u. Übertragungen (= Abh. der Kgl. Sächs. Ges. d. Wiss., Philol. hist. Klasse, Band XXVIII Nr. VI, Leipzig 1911). Im Folgenden Kurz VG. citiert.

- 1) der Brief des Photios an Tarasios (heutzutage in M nicht mehr vorhanden: vgl. TG S. 17);
- 2) der Text der «Bibliothek», und
- 3) das zwischen dem Brief an Tarasios und dem Text der «Bibliothek» eingeschobene Verzeichnis der vom Patriarchen besprochenen Werke (TG S. 8 und 16).

Das zuletzt genannte Verzeichnis, das für die Textgeschichte der «Bibliothek» von ausserordentlicher Wichtigkeit ist, wurde zum ersten Male veröffentlicht von D. HOESCHEL in seiner Ausgabe der «Bibliothek» (Augsburg 1601) S 893 fg. Seine Bearbeitung hat zum Fundament die jungen Zeugen ETXK (TG S. 118) und stellt sich dar als eine ziemlich willkürliche Mischung der A M Überlieferung mit zahlreichen Zusätzen und Kürzungen des Editors. Infolgedessen ist sie, zumal da ein kritischer Apparat fehlt, für wissenschaftliche Zwecke vollständig unverwendbar.

Die späteren Herausgeber der «Bibliothek» haben dem Verzeichnis keine weitere Beachtung geschenkt, ja, I. Bekker hat es in seiner Ausgabe einfach weggelassen, obwohl er es mit Hilfe des ihm zur Verfügung stehenden Codex A in eine wesentlich reineren Gestalt hätte geben können. Unter diesen Umständen ist eine Neubearbeitung der wertvollen Urkunde auf Grund der maassgebenden Paradosis dringend notwendig.

Die nachstehende Bearbeitung baut sich auf der Überlieferung von A M auf, deren Lesarten bis auf einige belanglose Orthographica (wie z. B. Θεοδώριτος statt Θεοδώρητος) unter der Rubrik VLI vollzählig angeführt sind. Verbessert wurde an dem überlieferten Text mit Ausnahme einiger weniger offenkundiger Schreibfehler nichts. Sachliche und formelle Änderungen nach Maassgabe unseres Bibliotheketextes, wie sie Hoeschel vorgenommen, hätten die ganze Bearbeitung für die Textgeschichte unbrauchbar gemacht. Dagegen wurden unter der Rubrik BT sorgfältig alle wichtigeren Abweichungen des Index vom Bibliotheketext, wie er uns in den beiden Marciani vorliegt, vermerkt.

α'	θεοδώρου πρεσβυτέρου βίβλος ὅτι γνησία ἡ τοῦ ἁγίου διονυσίου βίβλος	
β'	ἄδριανοῦ εἰσαγωγή τῆς γραφῆς	
γ'	νοννόσου ἱστορία	
δ'	θεοδώρου ἀντιοχέως ὑπὲρ βασιλείου κατὰ εὐνομίου λόγοι κε'	5
ε'	σωφρονίου ὑπὲρ βασιλείου κατὰ εὐνο- μίου	
ς'	γρηγορίου νύσης ὑπὲρ βασιλείου κατὰ εὐνομίου	10
ζ'	ἑτέρα πραγματεία τοῦ αὐτοῦ γρηγορίου νύσης	
η'	ὠριγένους περὶ ἀρχῶν λόγοι δ'	
θ'	εὐαγγελικῆς προπαρασκευῆς λόγοι ιε' εὐσεβίου	15
ι'	τοῦ αὐτοῦ εὐσεβίου εὐαγγελικὴ ἀπόδειξις βίβλοι κ'	
ια'	τοῦ αὐτοῦ εὐσεβίου ἐκκλησιαστικὴ προπαρασκευή	
ιβ'	τοῦ αὐτοῦ εὐσεβίου ἐκκλησιαστικὴ ἀπό- δειξις	20
ιγ'	τοῦ αὐτοῦ εὐσεβίου ἔλεγχος καὶ ἀπολογία λόγοι	
ιδ'	ἀπολλιναρίου ἐπισκόπου τῆς ἐν Ἀσία ἱε- ραπόλεως πρὸς Ἕλληνας καὶ περὶ εὐσε- βείας καὶ ἀληθείας	25
ιε'	πρακτικὸν τῆς πρώτης συνόδου ἐν τρισὶ τόμοις	

Adnotatio critica. Vorbemerkung. Während das Kapitelverzeichnis im Cod. A bis auf eine unbedeutende Beschädigung am Anfang (TG S. 8) vollständig erhalten ist, fehlt ihm im Cod. M infolge Verlustes des ersten Blattes der Handschrift der Kopf, umfassend Kapp. 1-43 (TG S. 16); ausserdem sind die Inhaltangaben von Capp. 44-106 in M durch Feuchtigkeit und andre Einwirkungen stark verwüstet. VLI 1 α — ὅτι zerstört in A, ergänzt von junger Hand [A x] (TG S. 8) || Z ἡ — β', zerst. in A; ἡ τοῦ διονυσίου (hürauf Spatium von ca. 5 Buchstaben) β A x; allein, wie der Raum zeigt, muss vielmehr ἡ τοῦ ἁγίου διονυσίου β' ergänzt werden (vgl. Bibl. p. 1 a 3) || 3 β — εἰσαγωγή zerst. in A, ergänzt von A x || 4 γ' — ἱστορία zerst. in A, erg. von A x || 5 δ' — ἀντιο zerst. in A, erg. von A x || 6 τὰ εὐνομίου zerst. in A, erg. von A x || 7 ε' σῶφρον zerst. in A, erg. von A x || 9 ς' γρηγ. zerst. in A, erg. von A x || 10 εὐ zerst. in A, erg. von A x || 11 ζ' zerst. in A, erg. von A x.

ις'	πρακτικὸν τῆς τρίτης συνόδου·	
ιζ'	πρακτικὸν τῆς τετάρτης συνόδου·	
ιη'	πρακτικὸν τῆς πέμπτης συνόδου·	
ιθ'	πρακτικὸν τῆς ἕκτης συνόδου·	
κ'	πρακτικὸν τῆς ἑβδόμης συνόδου·	5
κα'	Ἰωάννου φιλοπόνου ὁ περὶ ἀναστάσεως λόγος·	
κβ'	θεοδοσίου μονάζοντος (οὐκ ἔστι δὲ καθαρὸς αἵρετικὸς) κατὰ τοῦ φιλοπόνου περὶ ἀναστάσεως λόγους·	10
κγ'	κόνωνος καὶ εὐγενίου καὶ θεμιστίου κατὰ τῆς τοῦ αὐτοῦ Ἰωάννου πραγματείας·	
κδ'	πρακτικὰ ἐπὶ παρουσίᾳ Ἰωάννου ἐπι- σκόπου κωνσταντινουπόλεως συστάντα μεταξὺ κόνωνος καὶ εὐγενίου καὶ θεμιστίου τῶν τριθεϊτῶν·	15
κε'	τοῦ χρυσοστόμου εἰς τὸν θάνατον καὶ εἰς τὴν ἀνάληψιν καὶ εἰς τὴν πεντη- κοστήν·	20
κς'	συνεσίου ἐπισκόπου κυρήνης περὶ προνοίας καὶ βασιλείας·	
κζ'	εὐσεβίου ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία ἐν τόμοις ι'	
κη'	σωκράτους ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία·	25
κθ'	εὐαγρίου σχολαστικοῦ ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία·	
λ'	σαλαμάνου ἑρμείου σχολαστικοῦ ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία·	
λα'	θεοδωρήτου ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία	30
λβ'	Ἀθανασίου ἐπιστολαὶ διάφοροι·	
λγ'	Ἰούστου τιβερίου χρονικόν·	
λδ'	Ἀφρικανοῦ ἱστορικόν·	
λε'	φιλίππου σιδέτου χριστιανικὴ ἱστο- ρία·	35
λς'	* * * ὡς δῆθεν ἑρμηνεία εἰς τὴν ὀκτά-	

VLI 9 τοῦ Hoeschel: τῶν A || 12 τοῦ αὐτοῦ Martini: αὐτοῦ τοῦ A || 36 «βιβλίον».

BT 3 πρακτικὰ a || 4 πρακτικὰ a M || 5 πρακτικὰ AM || 8 οὐκ – αἵρετικὸς
fehlt in AM. || 11 καὶ θεμιστίου fehlt in AM.

	τευχον, † χριστιανῶν δὲ ὀνομάτων τῶν γεγραφότων ἐτίθετο·	
λζ'	μηνᾶ πατρικίου πρὸς θωμᾶν δε- φερενδάριον περὶ πολιτικῆς·	
λη'	θεοδώρου ἀντιοχέως ἐρμηνεία τῆς κτίσεως· οὗτος ὁ μοιψουεστίας ἐ- στίν·	5
λθ'	εὐσεβίου τοῦ παμφίλου πρὸς τοὺς ὑπὲρ ἀπολλωνίου τοῦ τυανέως ἱε- ροκλέους λόγους·	10
μ'	φιλοστοργίου ἀρειανοῦ ἱστορικόν·	
μα'	ἰωάννου ἐκκλησιαστικῆ ἱστορία, διοσκούρου δὲ αἵρετίζοντος οὗτος·	
μβ'	βασιλείου κίλικος ἐκκλησιαστικῆ ἱστορία·	15
μγ'	ἰωάννου τοῦ φιλοπόνου εἰς τὴν ἕκτην ἡμέραν·	
μδ'	φιλοστράτου τυρίου εἰς τὸν ἀπολλω- νίου τοῦ τυανέως βίον·	
με'	ἀνδρονικιανοῦ πρὸς εὐνομιανούς λόγοι·	20
μς'	θεοδωρήτου ἐπισκόπου κύρου λόγοι διάφοροι·	
μζ'	ἰωσήπου ἰουδαίου τὰ κατὰ ἰουδαίους πάθη καὶ ἡ τῆς ἱερουσαλήμ ἄλωσης·	25
μη'	ἰωσήπου μᾶλλον δὲ γαΐου πρεσβυ- τέρου περὶ τῆς τοῦ παντὸς οὐσίας· οὗτος λέγεται καὶ τῶν ἐθνῶν χειρο- τονηθῆναι ἐπίσκοπος·	
μθ'	τοῦ ἐν ἁγίοις κυρίλλου ἀλεξανδρέ- ως κατὰ τῶν νεστορίου βλασφημι- ῶν λόγοι ε'·	30
ν'	νικίου μοναχοῦ κατὰ τῶν φιλοπόνου κεφαλαίων·	

VLI 1 χριστιανῶν-ἐτίθετο corrupt || 18 mit μδ selzt M ein. || 20 ἀνδρονίκου
καὶ εὐνομιανοῦ A || 29 χειροτονηθεῖς A.

BT 17 ἕκτην ἡμέραν] ἑξαήμερον AM.

να'	ἡσυχίου πρεσβυτέρου κωνσταντινου- πόλεως εἰς τὸν χαλκοῦν ὄφιν·	
νβ'	σύνοδος γενομένη ἐν σίδῃ κατὰ τῆς αἰρέσεως τῶν μεσαλιανῶν ἡγουν εὐχιτῶν·	5
νγ'	σύνοδος κατὰ πελαγίου καὶ κελεστίου ἐν καρθαγένῃ συστᾶσα·	
νδ'	ἑτέρα σύνοδος κατὰ τῆς πελαγιανῆς καὶ κελεστιανῆς αἰρέσεως·	
νε'	ἰωάννου τοῦ φιλοπόνου κατὰ τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς τετάρτης συνόδου·	10
νς'	θεοδωρήτου κύρου κατὰ τῶν αἰ- ρέσεων·	
νζ'	ἄππιανοῦ ῥωμαϊκὴ ἱστορία·	15
νη'	ἄρριανοῦ παρθικὰ βιβλία ιζ'·	
νθ'	σύνοδος ἡ κατὰ τοῦ ἐν ἁγίοις ἰωάννου παρανόμως συστᾶσα·	
ξ'	ἡροδότου ἱστορικὸν λόγοι θ'·	
ξα'	αἰσχίνου λόγοι ζ' καὶ ἐπιστολαὶ θ'·	20
ξβ'	πραξαγόρου ἀθηναίου τῆς κατὰ τὸν μέγαν κωνσταντῖνον ἱστορίας βιβλία β'·	
ξγ'	προκοπίου ῥήτορος ἱστορικὸν βι- βλία η'·	25
ξδ'	θεοφάνους βυζαντίου ἱστορικὸν λόγοι ι'·	
ξε'	θεοφυλάκτου ἀπὸ ἐπάρχων καὶ ἀντι- γραφέως λόγοι η'	
ξς'	νικηφόρου τοῦ ἐν ἁγίοις ἀρχιεπι- σκόπου κωνσταντινουπόλεως ἱστορι- κὸν σύντομον·	30
ξζ'	σεργίου τοῦ ὁμολογητοῦ στηλιτευ- τικοῦ τῶν εἰκονομάχων·	

VLI 1 κωνσταντινουπόλεως fehlt in A || 2 χαλκοῦν zerstört in M, χαλκὸν A || 4 μεσαλιανῶν zerstört in M, μεσσαλιανῶν A || 7 καρθαγένῃ zerstört in M, καρθα-
γένῃ A || 8 πελαγιανικῆς A || 19 ἱστορικοῦ M || 20 καὶ fehlt in M || 24 ἱστορικὰ M.

BT 18 συγκροτηθεῖσα A M || 19 ἱστορικῶν A M || 20 ζ'] τρεῖς A M || 26 ἱστορικῶν A M. || 33 στηλιτευτικὸν τῶν εἰκονομάχων in A M nicht vorhanden.

ξη'	κεφαλίωνος σύντομος ιστορία·	
ξθ'	ήσυχίου ἰλλουστρίου καθολικὴ ἱστο- ρία·	
ο'	διοδώρου σικελιώτου ἱστορικόν·	
οα'	κασσιανοῦ κοκκιανοῦ ἢ κοκκίου δίωνος ἱστορικὸν λόγοι π'·	5
οβ'	κτησίου τοῦ κνιδίου τὰ περσικά·	
ογ'	ἡλιοδώρου αἰθιοπικόν·	
οδ'	θεμιστίου πολιτικοὶ λόγοι λς'·	
οε'	ἰωάννου τοῦ φιλοπόνου κατὰ τῶν ἐνθέως δογματισθέντων περὶ τῆς ἁγίας καὶ ὁμοουσίου τριάδος·	10
ος'	φλαβίου ἰωσήπου ἰουδαϊκῆς ἀρ- χαιολογίος λόγοι κ'	
οζ'	εὐναπίου χρονικῆς ἱστορίας τῆς μετὰ δέξιππον λόγοι ις'·	15
οη'	μάλχου σοφιστοῦ βυζαντιακὰ βι- βλία ζ'	
οθ'	κανδίδου ἱστορίας λόγοι γ'·	
π'	ὀλυμπιοδώρου ἱστορίας λόγοι κβ'·	20
πα'	θεοδώρου περὶ τῆς ἐν περσίδι μαγικῆς καὶ τίς ἢ τῆς εὐσεβείας πρὸς αὐτὴν διαφορὰ λόγοι γ'·	
πβ'	δεξίππου τὰ μετὰ Ἀλέξανδρον καὶ ἕτερον σύντομον ἱστορικὸν καὶ τὰ σκυθικά·	25
πγ'	διονυσίου ἀλικαρνασσεῶς ἱστορι- κὸν λόγοι κ'·	
πδ'	τοῦ αὐτοῦ σύνοψις ἐν πέντε βι- βλίοις τῶν εἰρημένων κ' λόγων·	30
πε'	ἡρακλειανοῦ ἐπισκόπου καλχηδό- νος κατὰ μανιχαίων βιβλία κ'·	
πς'	ἐπιστολαὶ τοῦ ἁγίου ἰωάννου τοῦ χρυσοστόμου ἃς ὑπερορισθεὶς ἔγρα- ψεν·	35

VLI 5 ἢ fehlt in M || 6 ἱστορικὸι M || 19 γ' fehlt in A.

BT 1 σύντομον ἱστορικὸν A M || 6 ἱστορικὸν] βιβλίον A M || 16 ις'] ιδ' A M ||
20 ἱστορικοὶ AM || 23 πρὸς αὐτὴν fehlt in A M || 27 βιβλία ἱστορικῶν A M.

πζ'	Ἀλεξανδρέως Ἀχιλλέως τατίου τὰ περὶ λευκίππην καὶ κλειτο- φῶντα·	
πη'	τὰ κατὰ νίκαιαν πραχθέντα ὥς ἐν ἱστορίᾳ λόγοι γ'·	5
ς	ὁ λιβάνιος ἐν τεύχει β'·	
σα'	Ἀρριανοῦ τὰ κατὰ Ἀλέξανδρον ἐν λόγοις ζ'·	
ςβ'	τοῦ αὐτοῦ τὰ μετὰ Ἀλέξανδρον λόγοι ι'·	10
ςγ,	τοῦ αὐτοῦ βιθυνικὰ ἐν βιβλίοις η'·	
ςδ'	Ἰαμβλίχου δραματικόν·	
ςε'	Ἰωάννου σκυθοπολίτου σχολαστι- κοῦ κατὰ τῶν ἀποσχιστῶν τῆς ἐκκλησίας ἦτοι κατὰ εὐτυχιανι- στῶν·	15
ςς'	Γεωργίου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας εἰς τὸν βίον τοῦ χρυσοστόμου·	
ςζ'	φλέγοντος τραλλιανοῦ, ἀπελευθέρου Ἀδριανοῦ τοῦ βασιλέως, Ὀλυμπιο- νικῶν καὶ χρονικῶν συναγωγαί·	20
ςη'	ζωσίμου κόμητος ἀπὸ φισκοσυνη- γόρου ἱστοριῶν λόγοι ς'·	
ςθ'	Ἡρωδιανοῦ τοῦ γραμματικοῦ ἱστορικοὶ λόγοι η'·	25
ρ'	Ἀδριανοῦ τοῦ βασιλέως μελέται διάφοροι·	

VLI 2 κλειτοφάντην A || 3 πη'] πθ' A, in dem eine Nummerer πη' nicht vor-
handen ist; in M ist der Anfang der Inhaltsangabe zerstört und um der Schluss
ἐν ἱστορίᾳ λόγοι γ' erhalten; dass dieselbe die zahl πη' an der Stein trug, folgt
aus der notiz des Schreibers Ma zu Kap. 88 Bkk. (TG S. 17): ἰστέον ὅτι τὸ πθ' οὐ
κεῖται ἐν τῷ βιβλίῳ οὔτε ἐν τῷ πίνακι οὔτε ἐν τῷ ὕφει; Nummer πη' war also im
Index von M vorhanden, hingegen fehlte Nummer πθ' ○○○○○○.

BT 3 in A figurirt der Abschreitt p. 66 a 30 – 67 a 1 (ἐπεμνήσθημεν) als Kap.
πη', der Passus p. 67 a 1 (ἔχει) — b 9 als Kap. πθ'; in M dagegen erscheint Kapp.
88 + 89 BKK. als Kap. πη' und ist ein Kap. πθ' nicht vorhanden || 5 τόμοι A M ||
20 αὐτοκράτορος A M || 21 συναγωγή A M || 23 ἱστορικὸν A M || 25 τοῦ γραμμα-
τικοῦ fehlt in A M.

ρα'	βικτωρίνου τοῦ λαμπαδίου ὑπατικοὶ λόγοι διάφοροι·	
ρβ'	γελασίου ἐπισκόπου καισαρείας τῆς παλαιστίνης κατὰ ἀνομοίων·	
ργ'	φίλωνος ἰουδαίου νόμων ἱερῶν ἀλληγορίαι καὶ περὶ βίου πολιτικοῦ·	5
ρδ'	τοῦ αὐτοῦ τῶν παρὰ ἰουδαίοις φιλοσοφησάντων·	
ρε'	τοῦ αὐτοῦ λόγος, οὗ ἡ ἐπιγραφή γαῖος ψεγόμενος·	10
ρς'	θεογνώστου ἀλεξανδρέως λόγοι ζ'	
ρζ'	βασιλείου πρεσβυτέρου κίλικος κατὰ ἰωάννου σκυθοπολίτου· οὗτος δὲ τὰ νεστορίου φρονῶν νομίζεται·	15
ρη'	θεοδώρου μονάζοντος ἀ- λεξανδρέως κατὰ θεμιστίου αἰρετίζοντος καὶ κατὰ αἱρέσεων·	
ρθ'	κλήμεντος ἀλεξανδρέως πρεσ- βυτέρου αἱ ὑποτυπώσεις·	20
ρι'	τοῦ αὐτοῦ ὁ στρωματεύς·	
ρια'	τοῦ αὐτοῦ ὁ παιδαγωγός·	
ριβ'	κλήμεντος τοῦ ρώμης διατα- γαὶ τῶν ἁγίων ἀποστόλων·	
ριγ'	τοῦ αὐτοῦ πρὸς ἰάκωβον τὸν ἀδελφόθεον, ἐν ᾧ καὶ αἱ τοῦ ἀποστόλου πέτρου λεγόμεναι πράξεις·	25
ριδ'	λευκίου χαρίνου αἱ πλαττό- μεναι τῶν ἀποστόλων περίοδοι·	30
ριε'	ἄνωνύμου κατὰ τεσσαρεσκαί- δεκατιτῶν·	
ρις'	περὶ τῆς ἁγίας τοῦ πάσχα ἐορ- τῆς λόγοι γ' ἐν τόμοις λη'·	

VLI 12 ἀλεξανδρείας M || 13 κιλικίας M || 14 δὲ Martini: ὧς A M || 42 νέων (für νεστορίου) A. || 21 ὁ fehlt in M || 27 παύλου A, pro M.

BT 8 τοῦ αὐτοῦ fehlt in A M || 18 καὶ κατὰ αἱρέσεων in A M nicht vorhanden || 1/22 in Text der Bibliothek. folgt der Strom. dem Paidag. || 29 λεγόμεναι A M || 234 λόγος τρίτος A M.

ριζ'	ὑπὲρ ὠριγένους καὶ τῶν αὐ-	
	τοῦ δογμάτων τόμοι ε'.	
ριη'	παμφίλου τοῦ μάρτυρος καὶ	
	εὐσεβίου ὑπὲρ ὠριγένους τόμοι	
	ζ'.	5
ριθ'	πιερίου πρεσβυτέρου λόγοι διά-	
	φοροι.	
ρκ'	εἰρηναίου ἐπισκόπου λουγδού-	
	νων λόγοι θ'.	
ρκα'	ἱππολύτου μαθητοῦ αὐτοῦ	10
	κατὰ αἱρέσεων λόγοι λβ'.	
ρκβ'	ἐπιφανίου ἐπι-	
	σκόπου τὰ	
	πανάρια λόγοι λζ'.	
ρκγ'	τοῦ αὐτοῦ ὁ ἀκυρωτός.	15
ρκδ'	τοῦ αὐτοῦ.	
ρκε'	ἰουστίνου τοῦ μάρτυρος ἀπολο-	
	γία ὑπὲρ χριστιανῶν καὶ ἑτερά	
	τινα.	
ρκς'	κλήμεντος ἐπιστολαὶ πρὸς κοριν-	20
	θίους β'.	
ρκζ'	εὐσεβίου τοῦ παμφίλου ἡ εἰς	
	κωνσταντῖνον τὸν μέγαν βασιλέα	
	τετράβιβλος.	
ρκη'	λουκιανοῦ διάφοροι λόγοι.	25
ρκθ'	λουκίου πατρέως μεταμορ-	
	φώσεων λόγοι διάφοροι.	
ρλ'	δαμασκίου λόγοι δ'.	
ρλα'	ἀμυντίου εἰς ἀλέξανδρον	
	τὸν βασιλέα.	30
ρλβ'	παλλαδίου σοφιστοῦ μελέται	
	διάφοροι.	
ρλγ'	ἀφθονίου ὁμοίως.	
ρλδ'	εὐσεβίου σοφιστοῦ ὁμοίως.	

VLI 11 αἰρετικῶν A || ib. λε' A || 16 ἐπ. κύπρου M. || 34 ὁμοίως fehlt in A.

BT ib. λη'] ὁκτω' A M || 9 ε' A M || 14 τόμοι ζ' A M || 16 τοῦ αὐτοῦ fortge-
lassen von A¹M, in A nachträglich hinzugefügt von A² || 29 ἀμυντιανοῦ A M || 30
τὸν βασιλέα fehlt in A M.

ρλε'	μαξίμου σοφιστοῦ ἀλεξανδρέ- ως ὁμοίως·	
ρλς'	κυρίλλου οἱ θησαυροί·	
ρλζ'	εὐνομίου τοῦ δυσσεβοῦς ὑπὲρ τῆς οἰκείας αἰρέσεως·	5
ρλη'	ἔτι τοῦ αὐτοῦ δυσσεβοῦς κατὰ τῆς πραγματείας τοῦ ἁ- γίου βασιλείου, ἐν ᾗ τὸ δυσ- σεβὲς αὐτοῦ ἀνέτρεπε δόγμα·	
ρλθ'	τοῦ ἁγίου ἀθανασίου ὑπόμνη- μα εἰς τὸν ἐκκλησιαστήν·	10
ρμ'	τοῦ αὐτοῦ εἰς τὰ ἄσματα τῶν ἁσμάτων·	
ρμα'	τοῦ αὐτοῦ κατὰ τῶν ἀρείου δογμάτων ἢ πεντάβιβλος·	15
ρμβ'	τοῦ ἁγίου βασιλείου εἰς τὴν ἑξαήμερον·	
ρμγ'	τοῦ αὐτοῦ ἐπιστολαὶ διάφοροι·	
ρμδ'	τοῦ αὐτοῦ τὰ ἀσκητικά·	
ρμε'	ἐλλαδίου λεξικὸν κατὰ στοιχεῖον·	20
ρμς'	λεξικὸν κατὰ στοιχεῖον τῆς καθαρᾶς τοῦ λόγου ἰδέας·	
ρμζ'	λεξικὸν σεμνῆς ἰδέας·	
ρμη'	λεξικὸν τοῦ πολιτικοῦ λόγου·	25
ρμθ'	λεξικὸν πολλίωνος	
ρν'	λεξικὸν τῶν παρὰ τοῖς δέκα ῥήτορσι κεχρημένων τοῦ ἰουλιανοῦ·	
ρνα'	τιμαίου περὶ τῶν παρὰ πλά- τωνι λέξεων κατὰ στοιχεῖον·	30
ρνβ'	αἰλίου διονυσίου ἀλικαρ- νασέως ἀττικῶν ὀνομάτων τῆς πρώτης ἐκδόσεως λόγοι ε'·	

VLI 2 ὁμοίως fehlt in A || 8 ^{δυσ} ἀσεβὲς; A¹ || 9 αὐτῶν A || 23 fehlt in A || 26 πολίωνος M

BT 10 μεγάλου A M || 12/13 gehört in A M zum vorhergehenden Cap. || 16 θεσπεσίου A M || 18 auf die Homilien über das Hex. folgt in A M ein besonderer Abschnitt (Cap. 142 BKK.) über die ἠθικοὶ λόγοι des Bas. || 23 τοῦ λόγου fehlt in A M.

ρνγ'	παυσανίου λεξικόν·	
ρνδ'	βοηθοῦ λέξεων πλατωνικῶν·	
ρνε'	* * * * *	
	ἄθηναγόρα προσφωνούμενον·	
ρνς'	δωροθέου περὶ τῶν ξένων εἰ- ρημένων λέξεων·	5
ρνζ'	μοίριδος ἄττικιστῆς·	
ρνη'	φρυνίχου ἀραβίου σοφιστικῆς παρασκευῆς λόγοι θ' καὶ λ'·	
ρνθ'	ἰσοκράτου τοῦ ῥήτορος λόγοι κα' καὶ ἐπιστολαὶ θ'·	10
ρξ'	χορικίου σοφιστοῦ γάζης λόγοι διάφοροι·	
ρξα'	σωπάτρου σοφιστοῦ ἐκλογαὶ διάφοροι·	15
ρξβ'	εὐσεβίου ἐπισκόπου κατὰ ἀνδρέου ἐγκλειστοῦ λόγοι ι'·	
ρξγ'	οὐινδανίου ἀνατολίου βη- ρύτου συναγωγή γεωργικῶν ἐπιτηδευμάτων·	20
ρξδ'	γαληνοῦ περὶ αἱρέσεων·	
ρξε'	ἱμερίου σοφιστοῦ λόγοι διάφοροι·	
ρξς'	ἀντωνίου διογένους τῶν ὑπὲρ θούλην ἀπίστων λόγοι δ' καὶ κ'·	25
ρξζ'	ἰωάννου στοβαίου ἐκλογαὶ ἀποφθεγμάτων ὑποθετικῶν βιβλία δ'·	
ρξη'	τοῦ μακαρίου βασιλείου ἐπι- σκόπου σελευκείας λόγοι ις'·	30
ρξθ'	τοῦ ἐν ἁγίοις κυρίλλου κατὰ τῶν νεστορίου δυσφημιῶν τόμοι ε'·	
ρο'	ἀνεπίγραφον βιβλίον πολύ- στιχον ἐν λόγοις ιε', ὡς δῆ-	

VLI 3 nach Bibl. p. 100 a 19 flg. dürfte die Lücke etwa folgender massen auszu-
füllen sein: τοῦ αὐτοῦ ἑτερον λεξικόν || 9 λόγοι θ' καὶ λ' fehlt in -M || 17 εὐσεβίου
σοφιστοῦ ἐπ. M || 18 ἀνδρὸς A || 19 οὐινδάνου M || 30 σελευκείας ἐπ. M.

BT 9 λς' A M || 26 ἐκλογῶν A M || 27 ὑποθηκῶν A M || 30 ιε' A M.

	θεν χρήσεις ἑλληνικαὶ καὶ βάρ- βαροι τῆς τῶν χριστιανῶν εὐσεβοῦς πίστεως·	
ροα'	εὐστρατίου πρεσβυτέρου τῆς μεγάλης ἐκκλησίας περὶ τριῶν τινων κεφαλαίων διάλη- ψις·	5
ροβ'	τοῦ χρυσοστόμου ὁμιλίαι εἰς τὴν γένεσιν κ'·	
ρογ'	τοῦ αὐτοῦ ὁμιλίαι εἰς τὴν γέ- νεσιν ις'·	10
ροδ'	τοῦ αὐτοῦ ὁμιλίαι εἰς τὴν γέ- νεσιν κε'· ὁμοῦ ξα'·	
ροε'	παμφίλης συμμίκτων ἱστορικῶν ὑπομνημάτων λόγοι η'·	
ρος'	θεοπόμπου λόγοι ἱστορικοὶ γ' καὶ ν'·	15
ροζ'	θεοδώρου ἀντιοχέως πρὸς τοὺς λέγοντας φύσει καὶ οὐ γνώμη πταίνειν τοὺς ἀνθρώπους·	
ροη'	διοσκουρίδου περὶ ὕλης λόγοι λζ'·	
ροθ'	ἀγαπίου τοῦ δυσσεβοῦς λόγοι γ' καὶ κ'·	20
ροπ'	Ἰωάννου λαυρεντίου φιλαδελ- φέως τοῦ λυδοῦ πραγματεῖαι γ'·	
ροπα'	δαμασκίου δαμασκηνοῦ εἰς τὸν ἰσιδώρου τοῦ φιλοσόφου βίον·	25
ροπβ'	εὐλογίου ἀρχιεπισκόπου ἀλε- ξανδρείας κατὰ ναυάτου καὶ περὶ οἰκονομίας λόγοι ε'·	
ροπγ'	εὐδοκίας τῆς βασιλίδος με- τάφρασις τῆς ὀκτατεύχου·	30
ροπδ'	ἔτι τῆς αὐτῆς μετάφρασις τοῦ τε θεσπεσίου ζαχαρίου καὶ τοῦ προ- φήτου δανιὴλ καὶ λόγοι γ' εἰς τὸν ἅγιον κυπριανόν·	35

VLI 11 εἰς τὴν γένεσιν ὁμιλίαι M || ib. γένεσιν] αὐτ'γενεσιν A.

BT 19 ζ', A M || 20 λογύδρια A M || 35 τὸν ἅγιον] μάρτυρα τὸν.

ρπε'	διονυσίου αὐγέως δικτυακῶν κεφαλαίων ρ'.	
ρπς'	κόνωνος διηγήσεις ν' καὶ ἀπολ- λοδώρου γραμματικοῦ ἢ λε- γομένη βιβλιοθήκη.	5
ρπζ'	νικομάχου γερασηνοῦ ἀριθ- μητικῶν θεολογουμένων βιβλία θ'.	
ρπη'	ἄλεξάνδρου θαυμασίων συν- αγωγή.	10
ρπθ'	σωτίωνος τῶν σποράδην περὶ ποταμῶν καὶ κρηνῶν καὶ λι- μνῶν παραδοξολογουμένων.	
ρλ'	πτολεμαίου τοῦ ἡφαιστίωνος περὶ τῆς εἰς πολυμαθίαν καινῆς ἱστορίας λόγοι στ'.	15
ρλα'	τοῦ ἐν ἁγίοις βασιλείου τὰ ἀσκητικά.	
ρλβ'	τοῦ ἐν ἁγίοις μαξίμου, τοῦ ὁμολογητοῦ, ἀπορημα- τικῶν γραφικῶν κεφάλαια δ' καὶ ξ' καὶ ρ'.	20
ρλγ'	τοῦ αὐτοῦ κατὰ πεῦσιν καὶ ἀπόκρισιν ἀσκητικῶν καὶ ἑτέ- ρα πραγματεία εἰς υ' κεφάλαια ἀσκητικὰ συμπληρουμένη.	25
ρλδ'	τοῦ αὐτοῦ ἐπιστολαὶ διάφοροι.	
ρλε'	τοῦ αὐτοῦ ἐπιστολαὶ διά- φοροι περὶ διαφόρων ὑπο- θέσεων.	30
ρλστ'	τοῦ ἐν ἁγίοις ἔφραϊμ λόγοι ἀσκητικοὶ θ' καὶ μ'.	

VLI 1 dies Hauptstück lässt A fort und fählt 186 als ρπε', so dass im Folgenden seine Kapitelzahlen um eine Nummer zu niedrig sind || 5 ἢ λεγομένη βιβλιοθήκη fehlt in A. || 9 ^ωσιτίων^{ος} A¹ || 14 τοῦ fehlt in M || 21 κεφαλαίων M || 26 συμπληρουμένων A || 29 καὶ περὶ M || 31 ἔφρεμιου M.

BT 1 auch im Text von A fehlt dies Hauptstück. || 8 β' A M || 21 γραφικῶν ἀπορημάτων A M || 23 κατὰ - ἀσκητικῶν] λόγος ἀσκητικὸς εἰς πεῦσιν ἐσχηματισμένος καὶ ἀπόκρισιν A M || 26 πληθυνομένη A M.

ρζζ'	τοῦ ἐν ἁγίοις κασσιανοῦ λόγοι ἀσκητικοὶ γ'.	
ρζη'	βιβλίον σύνοψις τοῦ μεγάλου λειμωναρίου.	
ρζηθ'	Ἰωάννου τοῦ μόσχου τὸ νέον λεγόμενον λειμωνάριον.	5
σ'	μάρκου μοναχοῦ λόγοι ἀσκη- τικοί η'.	
σα'	διαδόχου ἐπισκόπου φωτικῆς τῆς παλαιᾶς ἡπείρου ἀσκητικὰ κεφά- λαια ρ' καὶ νείλου μοναχοῦ γ' καὶ ν' καὶ ρ' καὶ Ἰωάννου τοῦ καρπαθίου ρ'.	10
σβ'	ἱππολύτου ἐπισκόπου καὶ μάρτυ- ρος εἰς τοῦ δανιήλ.	15
σγ'	τοῦ μακαρίου θεοδωρήτου.	
σδ'	τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν ὀκτάτευχον καὶ τὰς βασιλείας καὶ τὰ παραλειπόμενα.	
σε'	τοῦ αὐτοῦ εἰς τοὺς ιβ' προφήτας.	20
σε'	προκοπίου σοφιστοῦ εἰς τὴν ὀκτάτευχον καὶ τὰς βασιλείας καὶ τὰ παραλειπόμενα.	
σε'	τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸν ἡσαΐαν.	
ση'	εὐλογίου ἀρχιεπισκόπου ἀλεξαν- δρείας κατὰ ναυματινῶν λόγοι. ε'.	25
σθ'	δίωνος λόγοι π'.	
σι'	καισαρίου ἐκκλησιαστικὰ κεφά- λαια.	30
σια'	διονυσίου αὐγέως δικτυακῶν.	
σιβ'	αἰνησιδήμου πυρρωνείων λόγοι η'.	
σιγ'	ἀγαθαρχίδου ἱστορικόν.	

VLI 8 fehlt in M || 9 φωτικῆς fehlt in M || 11 καὶ νείλου μοναχοῦ γ' καὶ ν' καὶ ρ' fehlt in M. || 17 αὐτοῦ fehlt in A || 25 ἀλεξανδρέως A || 35 ἱστορικῶν M.

BT 6 λειμῶν u. νέον παραδείσιον (für νέον λειμωνάριον) A M || 9 τῆς ἐν παλαιᾷ ἡπείρῳ A M. || 14 dies Kap. fehlt in M, wo der zweite Teil von Kap. 201 (p. 163 b 11—33) als Kap. 202 figuriert.

σιδ'	ἱεροκλέους περὶ προνοίας καὶ εἵμαρμένης	
σιε'	ἰωάννου τοῦ φιλοπόνου κατὰ τῆς σπουδῆς ἱαμβλίου	
σις',	σιζ' σιη', σιθ' ὀρειβασίμου βιβλία ἱα<τρικά>	5
σκ'	θέωνος ἀρχιετροῦ ὁ ἄνθρω- πος	
σκα'	ἀετίου ἀμιδηνοῦ ἱατρικοὶ λόγοι ις'	10
σκβ'	ἰωβίου μοναχοῦ λόγοι θ'.	
σκγ'	θεοδώρου ἐπισκόπου ταρσοῦ κατὰ εἵμαρμένης	
σκδ'	μέμνονος ἱστορικόν	
σκε'	εὐλογίου πάπα ἀλεξαν- δρείας	15
σκς'	τοῦ αὐτοῦ εὐλογίου	
σκζ'	τοῦ αὐτοῦ στηλιτευτικόν	
σκη'	ἐφραιμίου πατριάρχου θεουπόλεως	20
σκθ'	τοῦ αὐτοῦ περὶ τῶν ἐπηρεαζο- μένων ῥημάτων κυρίλλου	
σλ'	εὐλογίου πάπα ἀλεξανδρείας λόγοι ια'	
σλα'	σωφρονίου ἱεροσολύμων συν- οδικῇ ἐπιστολῇ	25
σלב'	στεφάνου τρισθεΐτου τὸ ἐπί- κλην γοβάρου	
σλγ'	γερμανοῦ πατριάρχου κωνσταν- τινουπόλεως ἡ ἀνόθευτος	30
σλδ	τοῦ ἁγίου μεθοδίου ἐπισκό- που καὶ μάρτυρος ἐκ τοῦ περὶ ἀναστάσεως λόγου, οὗ ἡ ἐκλογή τὰ ὑποκεί- μενα λέγει	

VLI 3 τοῦ fehlt in M || ib. κατὰ] ἐκ M || 6 ἱα(τρικά) Martini : ια' A, ια M. || 32 καὶ und ἐκ τοῦ fehlen in M.

BT 23 πάπα ἀλεξανδρείας fehlt in A M || 29 ἀρχιερεὺς A M || 33 ἡ fehlt in A.

[illegible]

VLI 1 γεννητῶν M || 5 καὶ αὐτὸς fehlt in M || 17 οὕτῃ A || 28 συντεθείς M.

BT 1 περὶ - ἐξεδόθη] τοῦ περὶ τῶν γεννητῶν (γεννητῶν M) ἐκλογή κατὰ σύνοψιν A M || 5 τῆς Ἰσῆς συντομίας] ὡσαύτως M || 8 ὅς - τύπῳ] ὡσαύτως M || 10 ἡ ἀρχαιολογία — συνδιαπλέκεται fehlt in M || 22 dies Kapitel stehl in A zwischen Kap. 233 u-234 || ib. χρηστομαθίας A¹ M || 23 dies Kapitel ist in A nachträglich durch Blat-
tausfall verloren gegangen || 24 ἐκ τῶν εἰς τὴν ἑξαήμερον M || 25 ἀπολλωνίου βίος M.
ἐκ τοῦ εἰς τὸν ἀπολλώνιον A || 27 ὑπὸ — συντεθειμένος fehlt in A M. || 29 ἀνεγνώσθη
ἐκ τοῦ ἡμερίου τ. σ. — ἀποθησαυρίζει A : ἀνεγνώσθη ἐκ τοῦ ἡμερίου τ. σ. μελετῶν M.

	αὐτοῦ λόγων ἡ ἐκλογὴ δρε- πομένη τὴν τούτων ἔκδοσιν ἀποθησαυρίζει·	
σμδ'	τῆς διοδώρου βιβλιοθήκης, ἄλλοι τε λόγοι καὶ ὁ λβ' καὶ λδ', καὶ ὁ μ' καὶ ὁ μη', καὶ ὁ λα' καὶ β' καὶ ὁ ς' καὶ ὁ λζ' καὶ ὁ η' ὧν ἐκλογὴν ἡ παροῦσα ἔκδοσις περιέχει·	5
σμε'	τῶν πλουτάρχου παραλλή- λων διάφοροι λόγοι· ὧν ἡ ἐκ- δοσις κατὰ σύνοψιν ἐκλέγεται διάφορον χρηστομαθίαν.	10
σμς'	ἄριστείδου ὁ παναθηναϊκός, ἐκλογὴν ὑπέχων ῥημάτων τε καὶ ὀνομάτων καὶ περιόδων, ἀλλὰ καὶ νοημάτων εἰς δεινό- τητα καὶ κάλλος διεσκευασμέ- νων·	15
σμζ'	τοῦ αὐτοῦ πρὸς πλάτωνα ὑπὲρ ῥητορικῆς δ' τὴν αὐτὴν τῷ προειρημένῳ παρ- εχόμενοι χρεῖαν·	20
σμη'	τοῦ αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς κοινῆς ἀπολογίας τὸν ὅμοιον διὰ τῆς ἐκλογῆς περιηγηθισμένος τρό- πον.	25
σμη'	πυθαγόρου βίος·	
σν'.	ἀγαθαρχίδου λόγοι β', ὁ πρῶτος καὶ ὁ πέμπτος, περὶ περὶ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης καὶ ἑτέρων παραδόξων ἔρ-	30

VLI 6 καὶ (vor ὁ μ') fehlt in M || 7 ὁ β' M || 13 διάφορον fehlt in M || 18 κατε-
σκευασμένων M.

BT 6 καὶ ὁ μ' fehlt in M || 7 ὁ β' A || ib. hinter β' schiebt M καὶ δ' ein || ib
λζ] λζ' M || 8 ὁ η'] ὁ λη' A, λη' M || 29 ἀνεγνώσθησαν ἀγαθαρχίδου λόγοι — δια-
λαμβάνοντες und im Folgenden ἐκ τοῦ α' λόγου τοῦ περὶ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης M :
ἀνεγνώσθη ἐκ τοῦ α' λόγου ἀγαθαρχίδου τῶν περὶ τῆς ἐρ. θαλ. A.

	γων ἐν κεφαλαίῳ διαλαμ- βάνοντες·	
σνα'	ἱεροκλέους ὁ περὶ προνοίας·	
σνβ'	γρηγορίου τοῦ διαλόγου ὁ βίος, οὗ ἡ ἔκδοσις ἐκλογὴν τινα ἀναγράφει·	5
σνγ'	μαρτύριον τῶν ἁγίων ἑπτὰ παίδων, ἐξ οὗ κεφαλαιώδης διετυπώθη χρεία·	
σνδ'	μαρτυρικὴ τιμοθέου τοῦ ἀποστόλου συγγραφὴ ὁμοί- ως διεσκευασμένη·	10
σνε'	μαρτύριον τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυ- ρος δημητρίου εἰς τὸν αὐτὸν τύπον ἐκδεδομένον·	15
σνς'	πολιτεία τῶν ἁγίων πατέ- ρων ἡμῶν μητροφάνους καὶ Ἀλεξάνδρου, ἐν ᾗ καὶ ὁ βίος κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου βασιλέως, τὴν αὐτὴν διὰ τῆς ἐκδόσεως παρεχομένη χρείαν·	20
σνζ'	βίος ἦτοι ἄθλησις παύλου τοῦ ὁμολογητοῦ ἐφ' ὁμοίᾳ συστελλόμενος ἐκδόσει·	25
σνη'	βίος τοῦ μεγάλου ἀθανα- σίου τὸν ἴσον διατυπούμενος τρόπον·	

VLI 13 μάρτυρος M

BT 4 ἀνεγνώσθη γρηγορίου — ἀναγράφει A : ἀνεγνώσθη ἐκλογαὶ τοῦ θεαρέστου βίου γρηγορίου, ὃς ἱεροπρεπῶς ἀρχιερατεύσας τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας τοὺς βιωφελεστάτους τέσσαρας διαλόγους ἐφιλοπονήσατο M. || 11 ὁμοίως διεσκευασμένη fehlt in A M || 13 ἀνεγνώσθη ἐκ τοῦ μαρτυρίου τοῦ ἁγίου — τόπου (für τύπον) ἐκδεδομένου A : ἐκ τοῦ μαρτυρίου μεγαλομάρτυρος δημητρίου M || 19 μεγάλου fehlt in A M || 20 τὴν — χρείαν fehlt in M || 23 ἀνεγνώσθη βίος ἡ ἄθλησις τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν παύλου — ἐκδόσει A : ἀνεγνώσθη βίος ἡ (50) ἄθλησις τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν παύλου τοῦ κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου τοῦ ὁμολογητοῦ (mit Auslassung der Worte ἐφ' — ἐκδόσει) M || 26 ἀνεγνώσθη βίος ἦτοι ἄθλησις τοῦ μ. — τρόπου A : ἀνεγνώσθη βίος ἦτοι ἄθλησις τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας τοῦ μεγάλου ἀθανασίου (mit Forlassung der Worte τὸν τρόπον M.

σνθ'	ἀντιφῶντος διάφοροι λόγοι·	
σξ	ἀνδοκίδου·	
σξα'	λυσίου·	
σξβ'	ἰσοκράτους·	5
σξγ'	ἰσαίου·	
σξδ'	αἰσχίνου·	
σξε'	λυκούργου·	
σξς'	δημοσθένους·	
σξζ'	ὑπερείδου·	10
σξη'	δεινάρχου·	
	διαφόρων ἱερῶν ἀνδρῶν λόγοι κα', διαφόρους ὑποθέσεις μετερχόμε- νοι, ὧν ἡ παροῦσα ἐκλογή τῆς τῶν ῥημάτων καλλονῆς καὶ ὠραιότη- τος ἔρωτα λαβοῦσα, πρὸς ἐκεί- νας ὡς ἐπίπαν καὶ τὸν πλεῖστον σκοπὸν τῆς ἐκδόσεως ἀναφερόμε- νον ἔχει, εἰ καὶ ἕτερά τινα ταύ- ταις συνεισάγεται·	15 20
σξθ'	ἡσυχίου πρεσβυτέρου ἱεροσολύμων ἐκ τοῦ εἰς τὸν ἅγιον θωμᾶν ἐγκωμίου·	
σο'	τοῦ χρυσοστόμου ἐκ τοῦ εἰς τὸν ἅγιον παῦλον·	
σοα'	τοῦ μακαρίου ἀστερίου ἐπισκό- που Ἀμασείας ἐκ τοῦ προτρεπτι- κοῦ εἰς τὴν μετάνοιαν, καὶ εἰς τὸν πρωτομάρτυρα στέφανον, καὶ εἰς τὸ ἄνθρωπος τις κατέβαινεν ἀπὸ < ἱερουσαλὴμ εἰς > ἱεριχώ, καὶ ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν προσεύξασθαι, καὶ εἰς τοὺς δύο υἱοὺς τοὺς παρὰ τῷ λου-	25 30

VLI 12 den Passuss διαφόρων — συνεισάγεται verbinden A M irrtümlich mit dem vorhergehenden δεινάρχου || 20 συνεισάγεται fehlt in M. || 30 (ἱερουσαλὴμ εἰς) fehlt in A M.

BT 1 – 11 in A M erscheinen die Redner in folgender Reihenfolge: Antiphon, Isokrates, Andokides, Lysias, Isaios, Aischines, Demosthenes, Hypereides, Deinarchos, Lykurgos || 12 διαφόρων — συνεισάγεται fehlt in A || 22 ἐγκωμίου fehlt in M.

- τις ἐν Χριστῷ, καινὴ κτίσις, καὶ
 ἕτερα ῥητὰ διάφορα, καὶ ἐκ τοῦ
 περὶ μετανοίας, καὶ ἐκ τοῦ εἰς τὸν
 ἄσωτον, καὶ ἐκ τοῦ παραινειτικοῦ πε-
 ρὶ μετανοίας, καὶ εἰς τὸν λάζαρον 5
 καὶ τὸν πλούσιον, καὶ εἰς τὸ μὴ σφοδρῶς
 θρηνεῖν τοὺς τελευτῶντας.
- σοη' θεοφράστου περὶ τῶν μετα-
 βαλλόντων τὰς χρόας, καὶ
 περὶ λειποψυχίας, καὶ περὶ 10
 ἱλίγγων, καὶ περὶ κόπων, καὶ
 περὶ τῶν ἀθρόως φαινομένων
 ζώων, καὶ περὶ τῶν λεγομένων
 ζώων φθονεῖν, καὶ περὶ μελίττης, ὧν
 ἡ ἐκλογὴ χρησίμων τινῶν πρὸς 15
 ἱστορίαν κεφαλαιώδη γραφὴν
 περιέχει
- σοθ' ἐκ τῆς ἐλλαδίου βησαντινίου
 ἐπιγραφομένης πραγματείας χρη-
 στομαθειῶν α' β' γ' δ' 20
- σπ' εὐλογίου ἀρχιεπισκόπου ἀλε-
 ξανδρείας σύνταγμα εἰς λό-
 γους ἀπαρτιζόμενον 5', ῥητῶν
 δὲ γραφικῶν διάνοιαν ἀναπτύσ-
 σεις οἷς συναπαρτίζεσθαι σοι, 25
 φίλτατε ἀδελφῶν, ἴσθι καὶ
 τὴν ποθουμένην ἐξαίτησιν

VLI 1 κτίσις ἀνακαινίζεσθε A || 2 vor καὶ ἐκ τοῦ περὶ μετανοίας suppleert A³ σοζ' || 4 παραινειτικοῦ am Rand ergänzt son A¹. || 18 dies Kapitellässt A fort, der in folgedessen die nachfolgende Nummer als σοη' fählt || ib. βησαντινίου M || 19 χρηστομαθειῶν M || 22 εἰς λογ' A¹, von A³ zu εἰς λόγων verderbt.

BT 13 μελίτων B M || 18 dies Kap. fehlt in B || 19 χρηστομαθειῶν M || 21 ἀνε-
 γνώσθη εὐλογίου ἀλεξανδρείας σύνταγμα ῥητῶν δὲ — ἐξαίτησιν B: ἀνεγνώσθη τοῦ ἐν
 ἁγίοις εὐλογίου, ἀρχιεπισκόπου ἀλεξανδρείας, βιβλίου τοῦ κατὰ ναυατιανῶν διὰ πέντε
 λόγων ἀπαρτιζόμενου, ὅσα εἰς ἐρμηνείαν γραφικῶν ῥητῶν ἦκοι M.

ΕΠΙΣΗΜΕΙΩΣΙΣ

Ἔνεκα τῶν ἐλλήνων ἀναγνωστῶν τῆς περισπουδάστου ταύτης πραγματείας τοῦ σεβαστοῦ καθηγητοῦ τοῦ ἐν Λιψία Πανεπιστημίου καὶ ἐπιτίμου ἑταίρου τοῦ Συλλόγου, ἐριτίμου δὲ φίλου μου κ. E. Martini παρατίθημι κάτωθι τὸν τίτλον τῆς Ἐκδόσεως τῆς *Βιβλιοθήκης* τοῦ ἱεροῦ Φωτίου, πρώτης ταύτης, ἥπερ ἐπεχείρησεν ὁ ἐν τοῖς χρόνοις τῆς Ἀναγεννήσεως τῶν Γραμμάτων εὐγενῶς καὶ φιλοτίμως ἐργασθεὶς φιλέλλην David Hoeschelius (γερμ. Hoeschel), γυμνασιάρχης τῆς Scholae Annaeae ἐν τῇ Αὐγούστη τῶν Βινδελίκων (νῦν Augsburg). Ὁ Ἑσχέλιος, γεννηθεὶς, ἐργασθεὶς καὶ θανὼν ἐν Αὐγούστη (8 Ἀπρ. 1556 + 19 Ὀκτ. 1617, πρβλ. Allgem. Deutsche Biographie, ἐν λέξει) συνεδέετο στενῶς *Μαρτίνῳ τῷ Κρουσίῳ* τῷ τῆς Τυβίγγης ἑκατέρας γλώσσης διδασκάλῳ, ἦν φίλτατος αὐτοῦ καὶ ἀνταποκριτὴς καὶ χειρογράφων πρὸς ἀνάγνωσιν ἢ ἀντιγραφὴν προμηθευτὴς (*Schmid W*, Verzeichniss d. griech. Handschriften d. K. B. zu Tübingen 1902, 4^ο σ. 29, 53, 77) ἅμα δὲ καὶ πολλῶν λογίων ἐλλήνων, οἵτινες δι' αὐτοῦ διήμειβον καὶ τὴν πρὸς τὸν Κρούσιον ἀλληλογραφίαν. Μεταξὺ τῶν ἐλλήνων ἰδίαν θέσιν κατέχει *Μάξιμος ὁ Μαργούνιος*, ὁ λογιώτατος τῶν Κυθήρων ἐπίσκοπος, ὅστις πολλάκις ἐπεκούρησε τῷ Ἑσχελίῳ ἐν παντὶ ἐλληνικῷ, ποιεῖται δὲ ἐπὶ τῇ ἐκδόσει τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ ἱεροῦ Φωτίου καὶ ἐπιστολιμαίαν τοῖς ἐντευξομένοις εἰσήγησιν καὶ σύστασιν, ἣν ὑπογράφει *τῇ τρίτῃ Ἰουλίου φθίνοντος* κατὰ τὸ *αχ' ἔτος*, ἥτοι ἔτος πρὸ τῆς εἰς φῶς διαδόσεως τοῦ βιβλίου, οὗ κατέχει τὴν *πρώτην σελίδα* τοῦ 3 ἀναριθμήτου φύλλον¹. Αὐτὸς ὁ Ἑσχέλιος ὁ κατὰ Κρούσιον *Ὁῖσχέλιος* (cod. m. Tübing. Mh 466, τόμ. VI σ. 505 τοῦ *Diarium*) ἀνομολογεῖ τὴν τοῦ Μαργουνίου παραθάρουνσιν καὶ βοήθειαν (σ. 919 τῆς ἐκδ.) λέγων « *Horum exemplis Maxim: Margunius impulsus suasu etiam, (ut intellexi) illustris Joan. Vincentii Pinelli, Suum ipsius autographum misit* ».

Περὶ τῆς σχέσεως Μαργουνίου καὶ Ἑσχελίου καὶ τῆς ἀλληλογραφίας αὐτῶν, ἥπερ ἱκανὰ ἔχει τις προσθεῖναι, ἔγραψα πρόχειρά τινα ἐν τῷ πανηγυρικῷ τόμῳ τῷ ἐπὶ τῇ εἰκοσιπενταετηρίδι τοῦ μακαρίτου Κόντου (Ἀθήνησι, 1893) ὑπὸ τὸν τίτλον « *ὁ Ἱερὸς Κλῆρος κατὰ τὸν ΙΣΤ' αἰῶνα — Μάξιμος ὁ Μαργούνιος* » (Πρβλ. καὶ Mystakidès, R. E. Gr. Paris, 1898, 283) σ. 148 κ. ἐ.

Ὁ τίτλος ἔχει ὧδε:

1. Τῷ αὐτῷ ἔτει ἥτοι τῷ 1607 ἐξέδιδε τύποις Ex manusc. codd. edita ὁ Ἑσχέλιος τὰ Geographica ἐν τῇ αὐτῇ πόλει *omnia nunc primum*, praeter Dicæarchi, εἰς 8ο, ἐκ φύλλων 8 καὶ σελίδων ἡριθμημένων ἐν τῷ τύπῳ 207, τῆς τελευταίας ἀγράφου μεινάσης.

BIBLIOΘΗΚΗ | ΤΟΥ ΦΩΤΙΟΥ |
Librorum quos | legit | PHOTIUS |
Patriarcha | excerpta et censuræ |
 Quattuor mss. codicibus | ex
 Græcia, Germania, Italia
 Gallia collatis |
 DAVID HOESCHELIUS AUGU-
 STANUS | primus edidit, Notis
 in quibus | multa veterum fragmenta | antehac inedita, illustra-
 ἐν Augustæ Vindellicorum... [vit.
 Anno Christi CIO IOCI.

Ο τόμος εἰς μέγα σχῆμα, ἀποτελεῖται ἐξ 6 φύλλων μὴ ἀριθμουμένων καὶ 985 σελίδων¹.

Ο Πίναξ τῆς Βιβλιοθήκης κατέχει ἐν τῇ ἐκδόσει ταύτῃ τὰς σελίδας 898—904. Τούτῳ ἔπονται: **Φωτίου, πατρι** | **άρχου Κωνσταντίνου** | πόλεως ἐπιστολαί τινες (—σ. 918) καὶ εἶτα αἱ **Σημειώσεις**—

Περιεργίας δίκην σημειούσθω μοι ὅτι ἀντίτυπον τῆς σπανίας ἐκδόσεως ταύτης ἐκ τύχης ἀγορασθὲν δι' ἐμοῦ διὰ τὴν βιβλιοθήκην τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Μουσείου καὶ ὑπ' ἀρ. 3182, $\frac{27}{6}$ ἐν αὐτῇ τοποθετηθὲν, προέρχεται ἐκ τῶν διπλῶν τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ ἐν Λιψία Πανεπιστημίου, ὡς ἡ διασωζομένη σφραγὶς δεικνύει ἐν κύκλῳ

BIBL.
UNIVERS.
LIPS.
Dublum.

Κατὰ Ἰούνιον 1914.

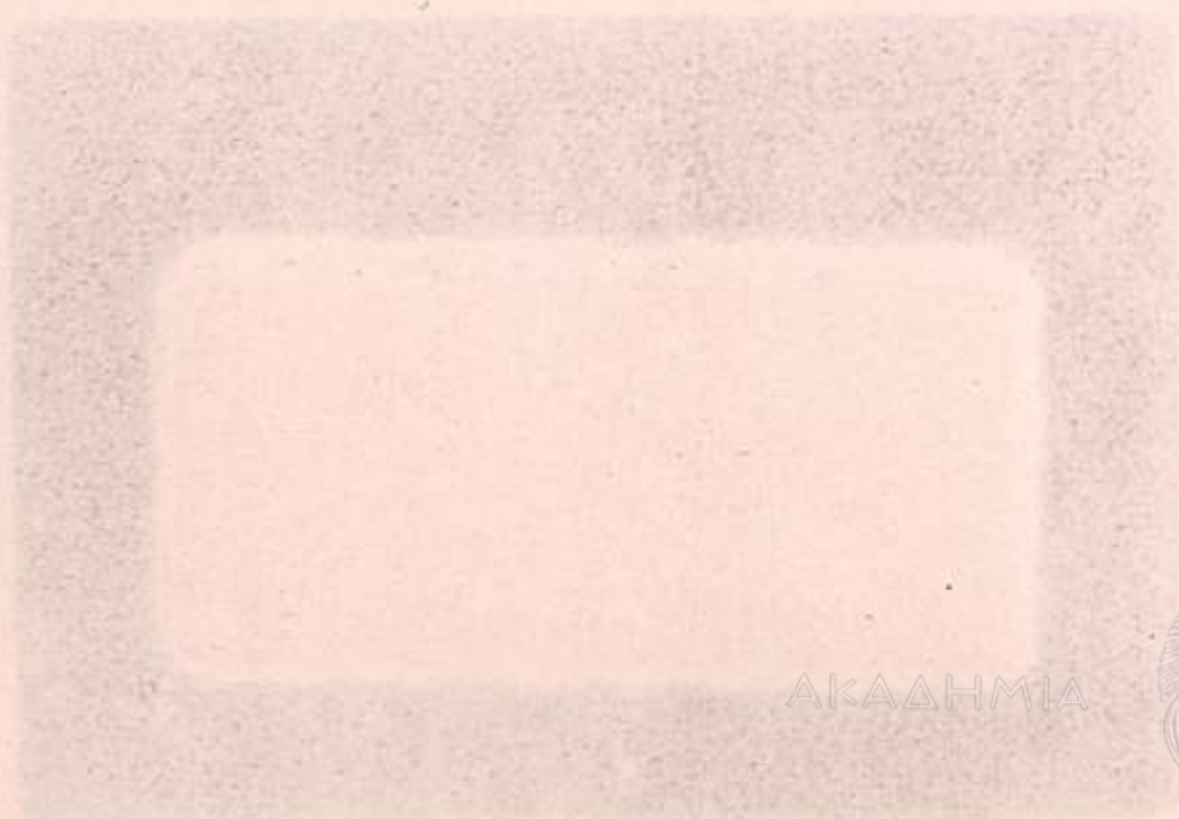
B. A. ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ

Ἐκ Φαναρίου, ΚΠ.

1. Ὅρα νῦν *Legrand E. B. Hellén. du 17 siècle*, τ. Α, ἀρ 2, ἐνθα καὶ ὁλόκληρος ἡ τοῦ Μαργουνίου εἰσήγησις ἀναδημοσιεύεται.

Ἐπάρχει ἐν ἄλλοις καὶ *Catalogus Græcorum Codicum*, qui sunt in Bibl. Reip. Augustanæ Vindellicæ... anctior, ὃν συνέγραψεν ὁ Hoeschel, 1595, εἰς 4ον, σ. 4+58 τῆς 59 ἀγράφου μεινάσης, αὐτόθι, ὃν ἐν συνόψει περιέλαβε καὶ ὁ *Montfaucon*, *Bibl. mss. nova*, τ. Α, 592—594.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000020815

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

